

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

НАРЕДБА № 7
от 15 август 2005 г.

**ЗА МИНИМАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ
УСЛОВИЯ НА ТРУД ПРИ РАБОТА С ВИДЕОДИСПЛЕИ
(Обн., ДВ, бр. 70 от 26.08.2005 г.)**

Чл. 1. С тази наредба се определят минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплеи.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за:

1. шофьорски кабинни и контролни кабинни на транспортни средства или машини;
2. компютърни системи, разположени на борда на транспортни средства;
3. компютърни системи, предназначени за обществено ползване;
4. преносими системи, които не се ползват продължително на работното място;
5. калкулатори, касови апарати и всяко оборудване, което има малък екран за данни или измерване, който се изисква за директно ползване на оборудването;
6. пишещи машини с екрани.

Чл. 3. (1) Работодателят извършва оценка на риска на работните места с видеодисплеи за определяне на възможните рискове за здравето и безопасността на работещите, особено по отношение на зрението, мускулно-скелетната система, възникването на психичен стрес и др.

(2) Работодателят предприема необходимите мерки за предотвратяване или намаляване на установените по ал. 1 рискове, отчитайки възможностите за тяхното допълнително и/или комбинирано действие.

Чл. 4. (1) Работодателят осигурява работните места за работа с видеодисплеи да отговарят на изискванията, посочени в **приложението**.

(2) При изпълнение на задълженията си по ал. 1 работодателят отчита характера на работата и осигурява установените в националното законодателство минимални изисквания.

Чл. 5. Работодателят осигурява на лицата, работещи с видеодисплеи, обучение и информация относно изискванията към конкретното оборудване, работната среда, използваните програмни продукти и възможните рискове за увреждане на зрението, на мускулно-скелетната система, за възникване на психичен стрес и др., както и за изискванията към тяхното поведение, с оглед запазване на здравето им при:

1. постъпване на работа;
2. съществени изменения на организацията на работното място;
3. въвеждане на ново оборудване.

Чл. 6. Работодателят предоставя на лицата, работещи с видеодисплеи, информация за предприетите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Чл. 7. Работодателят е длъжен да се консултира с работещите и/или техните представители и да създава условия за тяхното участие по всички въпроси, свързани с прилагането на наредбата, в съответствие със **Закона за здравословни и безопасни условия на труд**.

Чл. 8. Работодателят организира трудовата дейност на лицата, работещи с видеодисплеи, по начин, осигуряващ периодични прекъсвания на работата с видеодисплеи, които се ползват за:

1. регламентирани почивки, като техният брой, продължителност и ред на ползване се определят в съответствие с изискванията на **Наредба № 15 от 1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа** (ДВ, бр. 54 от 1999 г.);
2. извършване на други дейности с цел намаляване на натоварването, дължащо се на работата с видеодисплеи.

Чл. 9. (1) Работодателят осигурява преглед на очите и оценка състоянието на зрението на лицата, работещи с видеодисплеи, от специалист по очни болести:

1. преди започване на работа с видеодисплеи;
2. един път на три години за лицата, ненавършили 40 години, и ежегодно за лицата, навършили 40 години;
3. при оплаквания от смущения на зрението, които могат да се дължат на работа с видеодисплеи.

(2) Работодателят осигурява за своя сметка средства за корекция на зрението на работещия за работата му с видеодисплей, ако са предписани от специалиста по очни болести при прегледите по ал. 1.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. **“Видеодисплей”** означава екран за текстово или графично изображение на информация, независимо от начина на представянето ѝ.
2. **“Лице, работещо с видеодисплей”** е всеки работещ, който обичайно работи с видеодисплей не по-малко от половината от установеното за него работно време.
3. **“Работно място за работа с видеодисплей”** е съвкупност от: видеодисплей, който може да бъде снабден с клавиатура или входно устройство; и/или софтуер, определящ взаимодействието оператор - машина; аксесоари по избор; периферни устройства - модем, устройство за дискети, принтер, държател на документи, телефон; работен стол и работна маса или работна повърхност; заобикаляща работна среда.
4. **“Пренебрежимо ниски нива”** са нивата на електромагнитните лъчения, чиито стойности са в границите на нормите, определени в съществените изисквания към продуктите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание **чл. 36, т. 2 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.**

§ 3. Тази наредба отменя **Наредба № 3 от 2002 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплей** (ДВ, бр. 95 от 2002 г.).

§ 4. Указания по прилагането на наредбата дават министърът на здравеопазването и министърът на труда и социалната политика.

Приложение към чл. 4, ал. 1

Изисквания към работните места за работа с видеодисплей

1. Изисквания към оборудването

1. Използваното оборудването да не предизвиква рискове за лицата, работещи с видеодисплеи.

2. Екран:

- а) знаците върху екрана да са добре и ясно оформени, с подходящ размер и разстояние между знаци и редове;
- б) изображението на екрана да е стабилно, без трептене или други форми на смущения;
- в) яркостта и/или контрастът между знаците и фона да могат да се регулират от лицето, работещо с видеодисплей, и да се променят лесно в зависимост от условията на средата;
- г) екранът да е подвижен, да може лесно и свободно да се накланя, повдига или върти в зависимост от нуждите на лицето, работещо с видеодисплей;
- д) да няма отражения или отразен блясък върху екрана, причиняващи дискомфорт на лицето, работещо с видеодисплей;
- е) да има възможност за ползване на отделен плот за екрана или регулируема маса.

3. Клавиатура:

- а) клавиатурата да може да се накланя и да е отделена от монитора, за да позволява заемането на удобна работна поза и да не предизвиква умора на ръцете и китките;
- б) пространството пред клавиатурата да е достатъчно и да дава възможност за опора на ръцете и китките на лицето, работещо с видеодисплей;
- в) клавиатурата да е с матова повърхност за предотвратяване на отразения блясък;
- г) начинът на подреждане и характеристиките на клавишите да улесняват ползването на клавиатурата;
- д) знаците върху клавишите да са контрастни и четливи при обичайна работна поза.

4. Работна маса и работна повърхност:

- а) работната маса или работната повърхност да са достатъчно широки, с ниска отразителна способност и да позволяват промени в подреждането на екрана, клавиатурата, документите и останалото оборудване;
- б) държателят на документи да е стабилен, да се регулира и да е поставен в положение, което да намалява причиняващите дискомфорт движения на главата и очите при работа;
- в) работното място да осигурява достатъчно пространство, за да може лицето, работещо с видеодисплей, да заема най-удобната за него работна поза.

5. Работен стол:

- а) работният стол да е стабилен и да позволява на лицето, работещо с видеодисплей, свобода

- на движенията и удобна работна поза;
- б) седалката да се регулира на височина;
- в) облегалката на стола да се регулира на височина и наклон;
- г) да има възможност за поставяне на опора за краката при желание на лицето, работещо с видеодисплей.

II. Изисквания към работната среда

1. Работното място да е проектирано и оразмерено по начин, осигуряващ достатъчно пространство на лицето, работещо с видеодисплей, за промяна на работната поза и работните движения.
2. Осветление:
 - а) общото и/или локалното осветление да осигуряват достатъчно осветеност и подходящ контраст между екрана и заобикалящата го среда, като се отчитат видът работа и състоянието на зрението на лицето, работещо с видеодисплей;
 - б) смущаващите зрението блясък и отражение от екрана да се отстранят чрез подходящо съответствие между разположението и подреждането на работното място и разположението и техническите характеристики на източниците на изкуствено осветление.
3. Отражения и блясък:
 - а) работното място да е организирано така, че източниците на светлина, като прозорци и други отвори, прозрачни или полупрозрачни стени и ярко оцветени повърхности или стени, да не предизвикват директен блясък, както и отражения от екрана;
 - б) прозорците да имат завеси или щори, които при нужда намаляват дневната светлина, падаща на работното място.
4. При оборудване на работното място да се взема под внимание излъчвания от оборудването шум, който не трябва да нарушава вниманието или речевата комуникация на работещия.
5. Оборудването на работното място да не води до отделяне на допълнителна топлина, която би могла да предизвика дискомфорт на работещия.
6. В работните помещения да се осигурява и поддържа подходящо ниво на влажност.
7. Всички видове лъчения, с изключение на видимата част на електромагнитния спектър, да бъдат с пренебрежимо ниски нива от гледна точка защита на здравето и безопасността на работещите.

III. Взаимодействие "оператор/компютър"

При проектиране, избор, пускане в експлоатация, промяна на програмния продукт, както и при организиране на дейностите, при които се използват видеодисплеи, работодателят трябва да осигури:

1. програмен продукт, подходящ за съответната работна задача;
2. програмен продукт, лесен за ползване и при възможност приспособим за нивото на знанията и опита на лицата, работещи с видеодисплеи; без знанието на работещия да не се прилагат количествени или качествени проверки или оценки за извършваната работа;
3. системите да осигуряват обратна връзка към работещия за резултата от неговата работа;
4. системите да представят информация във формат и скорост, съобразени с възможностите на работещия;
5. прилагане на ергономичните принципи по отношение на програмния продукт, особено при процеса на преработка на информация от работещия.